

Checklist

Signaleren van epilepsie op school

Schoolproblemen op basis van (vermoede) cognitieve stoornissen die een direct gevolg zijn van epilepsie

De invloed betreft de volgende aspecten:

- Problemen met het geheugen: het automatiseren verloopt moeizaam, nieuwe leerstof wordt niet of moeizaam geïntegreerd, het geleerde wordt vergeten.
- Problemen met aandacht, waarneming of concentratie: in tegenstelling tot andere problemen komen ze niet voort uit zintuiglijke beperkingen, intrinsieke of extrinsieke motivatie, maar is er een relatie met neurologische problemen, bijvoorbeeld epilepsie.
- Tempoproblemen die niet voortkomen uit intrinsieke of extrinsieke motivatie: Epilepsie of medicatie kan leiden tot een (te) traag of te hoog werktempo. De leerling werkt te gehaast en slordig.
- Moeilijkheden met abstraherend denken die niet voortkomen uit algemene verminderde intelligentie of capaciteiten.
- Vertraagde of verstoorde informatieverwerking: epilepsie of medicatie kan zorgen voor doorlopende of tijdelijke fluctuaties in het functioneren.
- Niet overzien van complexe situaties of opdrachten: leerling die weinig grip op zijn omgeving en opdrachten lijkt te hebben, terwijl dit vanuit (zijn) algemene intelligentie en capaciteiten wel verwacht wordt.
- Specifieke leerstoornissen: bij een aantal leerstoornissen bestaat waarschijnlijk een relatie tussen de geconstateerde problemen en de epilepsie. Vooral bij partiële epilepsie lijkt de lokalisatie van de epilepsie gekoppeld aan geconstateerde leerprobleem.
- Discrepancie tussen capaciteiten en leervordering: de leerprestaties of schoolvorderingen in het algemeen of voor een specifiek vak zijn zwakker dan op grond van intelligentie wordt verwacht.
- Knik in de functie- of leerontwikkeling: er is op enig moment in de ontwikkelingsanamnese een zogenaamde “knik in de ontwikkeling” te zien. Deze vertraging of stagnatie kan op een of meer ontwikkelingsgebieden of leervakken optreden.

Checklist:

- plotselinge stagnatie van het leerproces
- presteren beneden de verwachtingen
- traagheid in denken en reageren, mogelijk toenemend bij complexe taken
- begrijpt niet snel
- problemen met abstraherend denken
- moeilijk overschakelen van de ene opdracht naar de andere
- lijkt informatie niet op te nemen
- automatiseringsproblemen
- veel herhaling nodig
- problemen met de aandacht
- problemen met het tempo
- hiaten in het werk
- motorische coördinatieproblemen
- plotseling slordig handschrift
- niet overzien van complexe situaties of opdrachten
- gedragsproblemen(bijvoorbeeld agressie bij frontale epilepsie)
- persevereren in denken of handelen
- weinig energie, vermoeid, gapen

Schoolproblemen door psychosociale problemen die het gevolg zijn van epilepsie

- Vooroordelen of stigmatiseren: vooroordelen en stigma's van medeleerlingen en volwassenen op school en leefomgeving hebben het karakter van "self-fulfilling-prophecy". Hiertegen kan de leerling zich nauwelijks teweer stellen. De gevolgen kunnen variëren van teruggetrokken, angstig gedrag tot boosheid en verdriet.
- Angst voor aanvallen: aanvallen of de angst voor aanvallen leidt tot veel onrust, ongerustheid of zelfs angst bij de leerling, medeleerlingen en leerkrachten
- Externe locus of control: de leerling is bang dat hij de grip op het eigen functioneren in meer of mindere mate verliest.
- Negatief zelfbeeld, faalangst: een of meer factoren dragen bij tot de ontwikkeling van een verkeerd zelfbeeld, wat kan leiden tot faalangst.
- Afhankelijkheid door overbescherming: de zorg van de omgeving, medeleerlingen, leerkracht of ouders leidt tot te grote beperkingen.

Checklist:

- plotselinge stemmingsveranderingen
- negatief zelfbeeld
- onzekerheid, angstig zijn, faalangst
- veranderde sensibiliteit
- verminderde reactiviteit
- ontoereikend doorzettingsvermogen
- sociale problemen (interactie met leerlingen en leerkracht)
- emotionele problemen (bijvoorbeeld acceptatieproblematiek)
- depressief of teruggetrokken gedrag
- zich afhankelijk opstellen
- angst voor aanvallen

Schoolproblemen door lichamelijke klachten

In de periode voor, tijdens of na de aanvallen kunnen lichamelijke klachten optreden, zoals buikpijn, hoofdpijn, misselijkheid, duizeligheid, dubbelzien, (extreme) vermoeidheid, trillende handen, incontinentie. Deze klachten kunnen het directe of indirecte gevolg zijn van de epilepsie of de medicatie.

Checklist:

- buikpijn
- hoofdpijn
- misselijkheid
- duizeligheid
- dubbelzien
- extreme vermoeidheid
- trillende handen
- bedplassen